

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2010. április 18.
(vasárnap, konfirmáció)**

Cseri Kálmán

EGYÉRTELMŰ IGEN ÉS NEM

Alapige: Mt 4,1-11

Akkor elvitte Jézust a Lélek a pusztába, hogy megkísértse az ördög. Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. Ekkor odament hozzá a kísértő, és ezt mondta: „Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré.” Ő így válaszolt: „Meg van írva: Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.” Ezután magával vitte Őt az ördög a szent városba, a templom párkányára állította, és így szólt hozzá: „Ha Isten Fia vagy, vedd le magadat, mert meg van írva: Angyalainak parancsot ad, és azok tenyerükön hordoznak téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőbe.” Jézus ezt mondta neki: „Viszont meg van írva: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!” Majd magával vitte az ördög egy igen magas hegyre, megmutatta neki a világ minden országát és azok dicsőségét, és ezt mondta neki: „Mindezt neked adom, ha leborulva imádsz engem.” Ekkor így szólt hozzá Jézus: „Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!” Ekkor elhagyta Őt az ördög, és íme, angyalok mentek oda, és szolgáltak neki.

Imádkozzunk!

Istenünk, áldjuk és magasztaljuk nevedet, valljuk, hogy egyedül te vagy Isten. Köszönjük, hogy örökkévaló szeretettel szerettél minket, azért terjesztetted ki reánk is a te irgalmasságodat.

Köszönjük, hogy amögött, hogy mi most együtt itt lehetünk, a te érthetetlen, mindent megelőző szereteted van. Köszönjük, hogy erre a szeretetre számíthatunk a továbbiakban is.

Bocsásd meg, hogy oly sokszor kihagyunk az életünkből. Nem tagadunk téged, csak nem figyelünk rád. Bocsásd meg, ha nem szoktuk kérdezni: mit akarsz, hogy cselekedjünk?

Most annál inkább alázatosan kérünk, legyen szavad hozzánk. Köszönjük, hogy a rólad szóló emberi beszéd, a te nagy hatalmad folytán, úgy érkezik meg a szívünkhöz, mint a te isteni teremtő szavad. Ezt kérjük most tőled.

Köszönjük, hogy elkezdted a munkádat azoknak az életében, akik itt most hitvallást tesznek majd. Köszönjük, hogy nem végzel fél munkát. Fejezd azt be kegyelmesen, ígéreted szerint.

Kérünk, szólíts meg mindnyájunkat most, és győzz meg minket arról, hogy egyedül te tudod igazán, mire van szükségünk, és egyedül te tudod megadni mindnyájunknak azt, amire valóban szükségünk van.

Hisszük, hogy az az örök élet, hogy megismerjük téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust. Segíts, hogy ebben az ismeretben haladhassunk előre most is.

Ámen.

Igehirdetés

Sokan olvassuk a Szentírást naponta református bibliaolvasó kalauzunk szerint, és az elmúlt napokban került elénk a Máté evangéliumából ez a jól ismert történet. Ezen a szép, ünnepi istentiszteleten, amelyen megengedte Isten, hogy együtt hallgassuk igéjét és dicsőítsük Őt, ennek a történetnek az alapján Jézus Krisztus személyére szeretném irányítani a figyelmünket. Mégpedig az Ő rendíthetetlen, szilárd jellemét szeretném hangsúlyozni. Azt az egyértelmű, tántoríthatatlan magatartást, amivel a kísértő minden támadását visszautasította.

Mi az a kísértés? Valaki egyszer azt mondta, hogy a kísértés a másik lehetőség, amit felcsillantanak előttünk. Mit jelent ez? Ebben az esetben az egyik lehetőség az volt Jézusnak, hogy mindenben engedelmes maradjon mennyei Atyjának. A másik lehetőség, hogy egy-két alkalommal azért engedjen az ördögnek.

— Az egyik lehetőség az volt, hogy isteni teljhatalmát arra és csak arra használja, hogy a küldetését elvégezze. A másik felkínált lehetőség az volt, hogy néha-néha azért másra is használja, például változtassa a köveket kenyérré.

— Az egyik lehetőség az volt, hogy mindenestől az egész sorsát egyszer s mindenkorra az Atya kezébe tegye le. A másik lehetőség az, hogy most azért egy kicsit vegye a saját kezébe is.

Jézus számára azonban nem létezett másik lehetőség. Neki egyetlen lehetőség volt mindig a szeme előtt, az, amit mennyei Atyja adott elé.

A mi konfirmáló testvéreink most hamarosan elmondanak majd egy hitvallást és egy fogadalmat. Kérdés, hogy ez vajon mint egyetlen lehetőség marad-e majd a szemük előtt, vagy pedig csak az egyik lehetőségé degradálódik, és ha felcsillantja valaki a másikat, esetleg engednek annak. Mindannyian elmondtunk már sokféle fogadalmat: úrvacsora alkalmával, az esküvőnkön, szülők- és keresztszülőként keresztelezőkor – mi lett azokkal a fogadalmakkal?

Mit jelent, hogy a kísértés a másik lehetőség? Hadd mondjak egyszerű, hétköznapi példákat: Felszáll valaki a villamosra. Az egyik lehetőség, hogy veszi a jegyet és kilyukasztja. A másik lehetőség: körülnéz, és ha nincs ott ellenőrféle, akkor nem lyukasztja ki.

Valamit hibázunk, az egyik lehetőség, hogy beismerem és igyekszem helyrehozni, a másik lehetőség, hogy másra hárítom, vagy nagy védőbeszédet tartok magam mellett.

Jövő vasárnap úrvacsorára készülünk. Jövő vasárnap délután várja gyülekezetünk ifjúsága a ma konfirmáló fiatalokat. Az egyik lehetőség, hogy valaki már hét közben készül az úrvacsora sákramentumával való élésre, és mindent félretéve ezt fontos programnak tekinti, a másik lehetőség, hogy úgy gondolkozik: a mai nappal befejeződött végre a konfirmációval kapcsolatos mindenféle feladat, jövő vasárnaptól szabad vagyok.

Jézus nem ismert másik lehetőséget, ezért utasított vissza mindenféle kísértést. Amikor hosszú böjtjének a végére ért, megjelenik az ördög és „jót akar”, ő mindig „segítséget” kínál, és azt mondja: „ha Isten Fia vagy, változtasd a köveket kenyérré.” Jézus visszautasítja ezt. A Bibliából idéz egy mondatot: „Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével, ami Isten szájából származik.” Ez nem jött be – ahogy mondani szoktuk.

Akkor jön a második: Fontos, hogy téged megismerjenek, népszerű legyél. Hívd fel magadra a figyelmet. Ha Isten Fia vagy, ugorj le a templom párkányáról, hiszen a Bibliában is benne van, hogy az Isten majd megőriz téged.

Jézus erről sem tárgyal. Megint a Bibliából idéz egy mondatot, de azt pontosan, nem úgy, mint az ördög: „Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!”

Akkor még egy harmadik támadás következik: minden a tied lesz, ha leborulva imádsz engem – mondja neki az ördög. És Jézus erre is egy igével válaszol: „Az Istent imádd, és csak neki szolgálj!”

Jézus tehát nem foglalkozott a kísértéssel, mint lehetőséggel, és nem tárgyalt a kísértővel. Egész magatartása azt sugározza, amit egyébként világosan tanított is, és amit ma egyre többen kétségbe vonnak. Jézus azt tanította: van abszolút igazság, ami minden korban érvényes. Van

egy olyan Isten által hitelesített mérce, a Szentírás, amit alkalmazhatunk az élet legkülönbözőbb helyzeteiben, és ahhoz igazodhatunk. Akkor is, ha ez nehéz, akkor is, ha a többség nem teszi, akkor is, ha szokatlan, esetleg megszólhatnak miatta, vagy hátrányt is jelent. Hosszú távon csak ez éri meg. Mert van az Isten minősítése szerinti jó és rossz. Nem érdemes az Isten szerinti rosszat választani. Nem érdemes a másik lehetőségekre hallgatni. Életveszélyes az ördög bármilyen ajánlatát elfogadni. Egy kicsit sem, néha sem, egyáltalán nem.

Ma olyan világban élünk, amelyiknek a korszelleme, igyekszik bizonytalanná tenni minket, ha lehet, mindenben. Viszonylagossá teszi a dolgokat. Az a célja, hogy azt se tudjuk, fiúk vagyunk-e vagy lányok. Hiszen ugyebár lassan ezt is ki-ki maga dönti el, sőt meg is lehet változtatni. A modern technika és a pszichotechnikák jóvoltából ma már nemcsak olyan köpönyegek vannak, amiknek két oldaluk van, és adott esetben köpönyeget lehet fordítani, és esetleg négy év múlva megint vissza, hanem vannak már színváltós, sőt színjátzó köpönyegek is, amik bármilyen színben tudnak csillogni: piros, narancs, kék, zöld, — ami éppen előnyösebbnek tűnik. Aki begyakorolja ezt, az észre sem veszi talán, hogy maradt a köpönyeg, s eltűnt belőle az ember, ezért vált ilyen embertelenné a közélet, amiben élünk.

A kísértő minket is támad. A kenyér mindannyiunk életében fontos. Azzal kezdi. Több kenyeret kínál, még annál is többet, mint amire szükségünk van. Csúcstechnikával működő ketyerék legyenek a birtokunkban, mert az teszi emberré az embert. Ezt a tizenéveseknél is már lehet tapasztalni.

A népszerűség is érzékeny pontunk. A hiúság. Sikeres életet kínál a kísértő. Az sem közömbös, hogy kit imád valaki, vagyis kiben bízik, kitől vár és kér segítséget. Ott van-e bennünk ez az egyértelmű, tántoríthatatlan szilárdság, ami Jézus jelleméből látszik? Tudunk-e ragaszkodni ahhoz, amit már igazságként felismertünk, akkor is, ha esetleg ez pillanatnyilag hátrányos? Az életünk fő területein legalább érvényesül-e az, hogy gondolkoztam, mérlegeltem, döntöttem, és ragaszkodom az Isten ígéje szerint meghozott döntésemhez, nehézségek árán is.

Az életünk néhány fontos területét említem, könnyű megjegyezni, mindegyik H-betűvel kezdődik. Vajon mi irányítja a döntéseinket a **hit**, **haza**, **házasság**, **hívás** tekintetében? Mitől függ, hogy mit teszünk, és mit nem teszünk meg, akkor sem, ha minden erővel rá akarnak venni. Ki irányítja az életünket?

Mi mindnyájan kettős hatás alatt élünk. Hat reánk a korszellem, ami mögött mindig ott van ez az ördögi számítás, amiről alapigénken ol-

vastunk. Az ördög ismer minket, és számít a bennünk levő önzésre, hiúságra, kényelemszeretetre. És minket olykor-olykor elér az Istentől jövő hatás is. Van, aki rendszeresen az Ő igéjének a hatása alatt él. Melyik uralkodik? Hol erre hallgatunk, hol arra? Vagy félig erre, félig arra?

Az ilyen „félig” magatartásra a Bibliának van egy kemény mondata. Kevés helyen van ilyen éles fogalmazás a Szentírásban. Az olvassuk, hogy „a langyosat kiköpi az Isten.” A langyosakkal nincs mit kezdeni. Baranyi Ferencnek van egy verse, a Valami mindig közbejön, amelyikben megrendítő őszinteséggel írja le ezt. Két versszakot hadd idézzek belőle:

Valami mindig közbejön: forró igazra nyílna ajkad,
de mielőtt kimondanád, engedsz a langyos féligaznak,
hiszen a gyerekek bunda kell, meg kiscipő is télidőn,
lehetnél hős, nemcsak derék, de
valami mindig közbejön.

Valami mindig közbejön: létfontosságú semmiségek
miatt halasztjuk mindig azt, mi életté tenné a létet,
pedig adódna még idő kifogni az adott időn,
igen, adódna még idő, de
valami mindig közbejön.

Azt gondoljuk, hogy ez mentség, pedig ez csak magyarázat. Miért engedem, hogy közbejöjjön? És egyáltalán: mit akarunk mi? Komfortosabb létet, vagy azt az igazi, gazdag, isteni életet, amit elveszítettünk, amikor Istennel szembefordultunk, de amit Jézus Krisztus minden benne hívőnek hozzáférhetővé tesz, ami túlnyúlik a földi életünkön és halálunkon is, ami az élő Istennel való közösség már itt és mindörökké.

Komfortosabb lét, vagy igazi élet? Vajon van-e bátorságunk vallani és vállalni a „forró igazat”, vagy pedig mi is megalkuszunk és engedünk a langyos féligaznak.

Jézust az jellemezte, hogy szilárd jellemmel, világos szempontok alapján, határozott döntés irányította a cselekedeteit. Heisenberg írja egy helyen, hogy életünk legtöbb gyengeségének az oka az, hogy a cselekedeteink mögött nincsenek döntések.

Aki egyszer Jézus Krisztus mellett átgondoltan és visszavonhatatlanul döntött, és neki *igen*-t mondott, annak lesz ereje minden kísértésre *nem*-et mondani. Annak számára elveszti erejét a másik lehetőség, az előtt egyetlen lehetőség ragyog ott mindig: *Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?*

Ez az elszántság ma nagyon sokakból hiányzik. A múltkor beszélgettünk egy jegyespárral, készülve az esküvőjükre, és kifogásolta a vőlegény: miért van a fogadalomban az: holtomig-holtáig? Megkérdeztem: mégis meddig? Mit írjunk bele, vagy mit kellene mondani? Itt elbizonytalanozott. Ott meg végképp felháborodott, amikor arról volt szó, hogy azzal, hogy ő ennek a kislánynak *igen*-t mondott, és vele akarja leélni az életét, ezzel a világ összes többi nőjére *nem*-et mondott, mert ilyen kapcsolatba senki mással nem kerülhet. Azt mondta: ez borzasztó!

Hiányzik belőlünk ez a jézusi *igen*, és az abból egyenesen következő összes többi *nem*. Jézus egyszer igent mondott az Atyának: Igen, Atyám, mert így volt kedves előtted. És ebből az következett, hogy minden másik lehetőségre, minden kísértésre határozott *nem*-et mondott, mert ha arra hallgat, akkor ezt az *igen*-t nem tudja megvalósítani. Jézus erre adott példát, és a benne hívőknek ehhez ad erőt is.

Sokan szörnyülködnek: ki képes erre? Jézus persze, meg esetleg a szentek, kivételes erkölcsi teljesítményt nyújtó emberek — holott a Biblia egészen egyszerű, ilyen magunkfajta mezei hívőkről mondja azt: Isten képessé teszi őket. Ráadásul van egy gyönyörű példa a Bibliában, ahol egy tizenéves fiú, a kis Dániel, amikor deportálták Babilonba, és beírták a janicsárképzőbe, ahol a király menüjét kapták ezek a fiatalok, akkor ő tiltakozik, ő abból *nem* kér. Miért *nem*? Mert a Biblia neki ezt *nem* engedi meg. Biblia? — kisöreg, örülj, hogy kapsz valamit enni ebben a helyzetben. Ráadásul jobb falatokat, mint a többi. Hogy jut ilyen eszedbe? De ő csak újra és újra mondogatta (olvassuk el a Dániel könyve 1. fejezetében), és a végén elérte, hogy olyan menüt kapjon, ami megfelel az ő bibliai hitének.

Ragaszkodott Isten ígéjéhez és Isten ilyen képtelen helyzetben is eredményre vezette.

Aki ismeri Isten ígéjét, és ragaszkodik hozzá, azt Ő segíti győzelemről-győzelemre.

Végző soron Jézus győzelmének a titka is ez volt. Ragaszkodott az Atyához minden helyzetben, és ragaszkodott a Szentíráshoz. Minden válasza így kezdődik: „Meg van írva...” — és pontosan idézi a Bibliát. Ezért nagyon fontos mindnyájunknak, hogy ismerjük Isten ígéjét, legyen annak tekintélye előttünk, hogy az valóban Isten ma is érvényes és igaz beszéde, amit a mi segítségünkre, a mi érdekünkben adott. Aztán életünk kritikus helyzeteiben a Szentlélek majd eszünkbe juttatja azt, ami ott érvényes, és ami segít minket megállni és győzelemre jutni.

Kísértések minket is érnek. Kísért az ördög a több kenyérrel, a több sikerrel, a segítség kínálásával. Ezekben a harcokban egyedül az tarthat

meg minket, ha van egy biztos fogózó, és ez az ige tanítása szerint Isten ígéje.

Ugyanakkor tudnunk kell azt, hogy mégsem a mi nagy kapaszkodásunk segít minket végső soron győzelemre, hanem az az Isten, aki elhívott minket, akinek terve van velünk, akiről azt olvassuk: akiben elkezd a jó munkát, be is fejezi azt. Nem a mi hozzá való hűségünk, hanem az Ő kimondhatatlan hűsége tart meg. A mi feladatunk az: ragaszkodjunk hozzá, és ragaszkodjunk ahhoz az ígéhez, amit Ő segítségünkre elének adott.

Így lehet kísértések között is kiegyensúlyozott, derűs, tartalmas, boldog életet élni. Így lehet a kísértések után eljutni oda, amikor az Úr Jézus azt mondja az övéinek: „Gyertek, mert aki győz, megadom annak, hogy üljön az én királyi székembe velem, mert én is győztem és ültem az én Atyám királyi székébe.” (Jel 3,21).

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, bocsásd meg, hogy olyan sokszor gondolkozás nélkül engedünk a kísértésnek. Gyakran csak azt mérlegeljük, hogy pillanatnyilag mi hasznos, mi a legegyszerűbb, mi a legpraktikusabb, mi az, ami megfelel a kívánságainknak, és bocsásd meg, hogy valahányszor eszünkbe sem jutott, hogy te mit akarsz, hogy cselekedjünk.

Szeretnénk most a zsoltár szavaival kérni téged: taníts minket a te akaratodat teljesítenünk, mert te vagy Istenünk. A te jó Lelked vezéreljen minket az egyenes földön. (Zsolt 143,10).

Köszönjük, Urunk, hogy nem magunkban kell bízunk, és nem kell nekünk jobbra-balra tekintgetnünk, hogy honnan kapunk segítséget. Köszönjük, hogy te ígеред a győzelmes életet a benned bízóknak.

Kérünk, plántáld el ezt a bizalmat mindannyiunk szívében. Áldd meg különösen azokat, akik most tesznek majd fogadalmat, hogy hűségesek maradjanak hozzád. Köszönjük, hogy te hűséges leszel hozzájuk.

Áldunk a te örökkévaló, feltétel nélküli hűségédért. Ebben bízunk, és ezt kérjük is tőled.

Ámen.

Vezess, Jézusunk,
S véled indulunk.
Küzdelemre hív az élet,
Hadd kövessünk benne téged;
Fogjad a kezünk,
Míg megérkezünk.

Adj erős szívet,
Hogy legyünk hívek.
És ha terhet kell viselnünk,
Panaszt mégsem ejt a nyelvünk;
Rögös bár utunk,
Hozzád így jutunk.

Sebzett szívünk majd
Mikor felsóhajt,
Vagy, ha másért bánat éget,
Adj türelmet, békességet,
Reménnyel teli
Rád tekinteni.

Kísérd lépteink
Éltünk végeig,
És, ha roskadozva járunk,
Benned támaszt hadd találunk,
Míg elfogy az út,
S mennyben nyitsz kaput.

(434. dicséret)